

Challenge Utrecht schoon!

Naam, klas en datum:



Doe een cleanup met je klas!



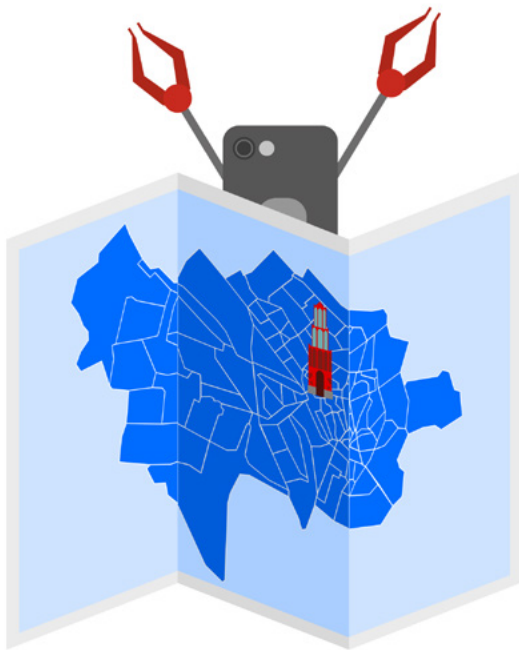


Wat ga je doen?

Met een groepje leerlingen ga je Utrecht een stukje schoner maken. Daarbij focus je op een bepaalde soort zwerfafval, zoals lachgaspatronen of blikjes energiedrank. Je zoekt uit hoeveel van dit afval er is en je ruimt het op. Vervolgens maak je een plan om dit zwerfafval te voorkomen. Je presenteert je plan met een filmpje.

Wat heb je nodig?

kaart van Utrecht
afvalgreepers, hesjes, handschoenen,
vuilniszakken, telefoon om mee te filmen
turflijst en pennen
een telefoon met eventueel de app Litterati



Leerdoelen

- Je ontdekt door de cleanup hoeveel en wat voor zwerfafval er in je omgeving voorkomt.
- Je doet ervaring op met veldwerk.
- Je bedenkt in een groepje oplossingen om bepaalde soorten zwerfafval te voorkomen.
- Je leert jouw oplossing op overtuigende en aantrekkelijke wijze te presenteren.
- Als je Litterati gebruikt: je levert een bijdrage aan wereldwijd onderzoek naar zwerfafval.

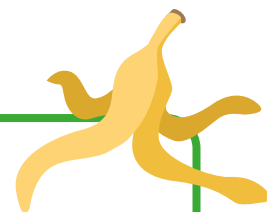
Bronnen

Interessante websites

- www.utrecht.nl/zwerfafval
- Wandelen en plasticrapen in Utrecht: www.plandelen.nl
- Litterati: www.litterati.org
- Trash Hunters: www.plasticsoupfoundation.org/wat-wij-doen/zwerfafval/opruimen
- www.worldcleanupday.nl
- www.supportervanschoon.nl/utrecht

Filmpjes

- Zwerfinator - cursus #zwerfie voor dummies: <http://zwerfinator.nl/zwerfie-voor-dummies/>
- Dolores Leeuwin als supporter van schoon: <https://youtu.be/TiMOBjojNHQ>
- Utrechtse lachgaspatronen worden kunstwerk: <https://youtu.be/9lzzK8SJ58c>
- Rotterdamse lachgaspatronen- en ballonnenraper: <https://youtu.be/Jy7349mJpas>
- Kunstwerk walvis: <https://youtu.be/55J48EUa3-0>
- Statiegeld op peuken: www.rtlnieuws.nl/editien/laatste-videos-editien/video/4815221/statiegeld-op-peuken
- Keep It Clean – Vlieg mee met Harry: <https://youtu.be/gDRza6bQZ08>
- Welke bevolkingsgroepen veroorzaken zwerfafval? <https://youtu.be/JvCysaBWT4c>
- World Cleanup Day 2020 Aftermovie <https://youtu.be/OPI1oYiJ1LI>



Inleiding

Zwerfafval kom je op allerlei plekken tegen. Van lege flessen in het park tot flyers in een sloot. Veel mensen ergeren zich aan die rommel. Er komt ongedierte op af en het kost veel geld om alles op te ruimen. Wist je dat zwerfafval heel lang blijft liggen als niemand het opruimt? Een bananenschil doet er zeker een jaar over om te verteren. En de afbraaktijd van kauwgom is 20 tot 25 jaar! Plasticafval verdwijnt zelfs nooit helemaal uit het milieu. Foute boel dus.

En een goede reden om op te ruimen. Daarom ga je met een groepje een cleanup houden. Je kiest één afvalsoort waar je tijdens het opruimen speciaal op let. Bijvoorbeeld lachgaspatronen, of peuken. Hoeveel van dit afval vind je? En waar ligt het vooral? Noteer dit op een turflijst of gebruik de app Litterati. Ander zwerfafval ruim je ook meteen even op.

Klaar met je cleanup? Gebruik nu de opgedane ervaringen én alle denkracht uit je groepje om een plan te maken. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat de afvalsoort die jullie hebben gekozen niet of minder vaak eindigt als zwerfafval? Presenteer dit plan zo overtuigend mogelijk in een filmpje.

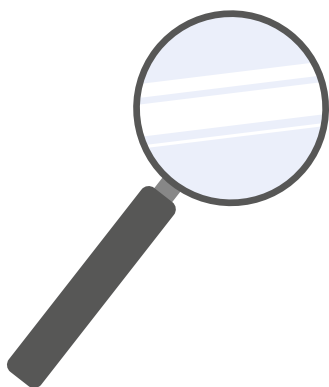
Stappenplan challenge

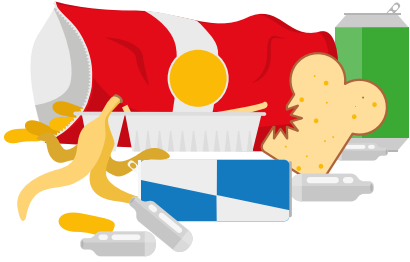
Deze stappen bieden hulp bij de challenge. Je kunt eventueel zelf stappen toevoegen.

Stap 1. Oriënteer

Verdiep je in het probleem door erover te lezen, filmpjes te bekijken, vragen te stellen en er met je groepje over te praten. Beantwoord de volgende vragen:

- Welke problemen levert zwerfafval in Utrecht op?
- Op welke plekken komt je veel zwerfafval tegen?
- Welke soorten zwerfafval kom je veel tegen?





Stap 2. Kies een zwerfafvalsoort

Waar gaat jullie groepje speciaal op letten? Kies één of meer van de volgende opties. Of bedenk zelf een zwerfafvalsoort.

- blikjes (je kunt dit verder toespitsen, bijvoorbeeld blikjes energiedrank of bier)
- lachgaspatronen
- ballonnen
- peuken
- eigen keuze:



Stap 3. Formuleer je doel

Wat wil je bereiken met de challenge? Formuleer dit SMART.

www.carrieretijger.nl/functioneren/management/leidinggeven/doelen-stellen/smart

Bijvoorbeeld:

- Ik verzamel met mijn groepje 3 zakken zwerfafval.
- Ik ga tellen hoeveel blikjes energiedrank er liggen van de school tot aan de supermarkt/het station/mijn huis.

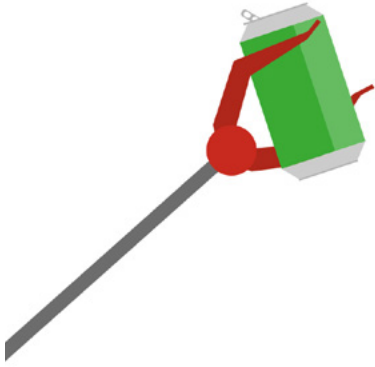
Mijn doel:



Stap 4. Maak een plan van aanpak

Welke stappen moet je nemen? Welke materialen heb je nodig?

Op welke locaties ga je afval tellen en opruimen? Waar breng je het verzamelde zwerfafval naartoe? En hoe verdeel je de taken in je groepje? Maak duidelijke afspraken met elkaar. Schrijf ze hier op:



Stap 5. Aan de slag!

Ga buiten zwerfafval zoeken, tellen en opruimen. Je let daarbij speciaal op de zwerfafvalsoort die je koos bij stap 2. Maar ander afval dat je tegenkomt laat je natuurlijk niet liggen. Gebruik handschoenen of een afvalgrijper. En was na afloop goed je handen of gebruik een desinfecterende handgel.

TIPS:

- Maak foto's en filmpjes tijdens het voorbereiden en uitvoeren van jullie cleanup!
- Kijk ook onder struiken of in hoog gras.

Noteer hier dingen die je niet wilt vergeten:

Gebruik je de Litterati-app? Vergeet dan niet de gevonden items via de Litterati-app te 'taggen' en te bevestigen door op het vinkje te klikken. Het uploaden gebeurt automatisch als je een internetverbinding hebt. Zo deel je de data en doe je mee aan wereldwijd onderzoek naar zwerfafval!



Stap 6. Maak een plan om zwerfafval te voorkomen.

Klaar met de cleanup? Hoeveel zwerfafval heb je gevonden?

En op welke plekken lag het?

Bedenk nu met je groepje manieren om de zwerfafvalsoort te voorkomen die jullie in stap 2 hebben gekozen. Wat voor oplossingen zijn er? Schrijf op:



Stap 7. Presenteer je oplossingen

Maak een filmpje van maximaal 3 minuten over jullie cleanup en over het plan om de door jullie gekozen zwerfafvalsoort te voorkomen.

TIPS:

- Maak een stop-motionfilmpje en gebruik daarin de afvalsoort die jullie hebben gekozen. Gebruik bijvoorbeeld de apps Stop Motion Studio (iOS en Android) of PicPac Stop Motion & Time Lapse (Adroid).
- Breng je oplossing duidelijk en overtuigend over in het filmpje.

Deel je filmpje met de gemeente Utrecht! Laat je filmpje eerst controleren door je docent en zet het daarna openbaar op YouTube.

Mail de YouTube-link naar samenschoon@utrecht.nl.

Vanwege de privacywet (AVG) mogen er géén personen herkenbaar in beeld zijn. Op de laatste pagina van dit werkblad krijg je filmtips en lees je hoe je de film online zet.

Stap 8. Uitkomst: challenge geslaagd?

Heb je de doelen uit stap 3 gehaald? Waarom wel/niet?



Wat ging goed?

Wat zou je een volgende keer anders aanpakken?



Filmtips: hoe maak je een AVG-proof filmpje?

Vanwege de privacywet (AVG) accepteert de gemeente Utrecht alleen filmpjes waarin geen mensen herkenbaar in beeld komen. Er mogen wél mensen te zien zijn in je filmpje, zolang ze maar niet direct herkenbaar zijn. Je zult dus creatief moeten zijn tijdens het filmen.

Tips:

- Film mensen van achteren.
- Film mensen van bovenaf.
- Film iemand die iets voor zijn gezicht houdt. Dus wel zichtbaar, maar niet herkenbaar.
- Zoom in op handen die iets aan het doen zijn.
- Zoom in op voeten die in beweging zijn.

Kijkt er toch iemand recht in de camera? Geen ramp. Dat knip je er tijdens het monteren gewoon uit.



YouTube

Laat het filmpje door je docent controleren voordat je het openbaar op YouTube zet. Goedgekeurd? Dan ontvang je van je docent een hashtag die je moet vermelden in je videotitel of -beschrijving.

Deel je filmpje met de gemeente Utrecht! Mail de YouTube-link naar samenschoon@utrecht.nl.

Turflijst zwerfafval

Onderzoekslocatie: _____ Datum: _____

soort afval	stoep/straat	berm	in park of in de natuur	onder struiken
kauwgom				
plastic dop				
plastic zakje				
plastic flesje				
plastic voedselverpakking				
kleine stukjes plastic				
lachgaspatroon				
ballon				
sigarettenpeuk				
sigarettenpakje				
blikje energiedrank				
bierblikje				
kroonkurk (bierdopje)				
hygiënisch doekje				
servetje / zakdoekje				
plastic handschoen				
chipszak				
drinkpakje				
rietje				
krant				
folder				
mondkapje				
bananenschil				
appelklokhuis				
snoeppapier				
Vul zelf aan:				

Omgevingsfactoren

Omschrijf de omgeving, bijv. bij woningen, tankstation, park, winkelgebied, station:

Prullenbakken aanwezig: ja nee. Indien ja: hoeveel? _____

Prullenbakken: leeg vol?

Wat voor weer is het? _____